

Baznīcas postīša

Liesdienās

Mk. 16:1–8

“Un, kad sabata diena bija pagājusi, tad Marija Magdalēna un Marija, Jēkaba māte, un Salome pirka dārgas svaidāmās zāles, lai ietu un Jēzu svaidītu. Un pirmajā nedēļas dienā ļoti agri, saulei lecot, tās gāja uz kapu un runāja savā starpā: “Kas mums novels akmeni no kapa durvīm?” Un paskatīdamās tās redzēja, ka akmens bija novelts; tas bija ļoti liels. Un, kapā iegājušas, tās redzēja kādu jaunekli pa labo roku sēžam, apģērbtu garās baltās drēbēs. Un tās izbijās. Viņš tām sacīja: “Nebīstieties! Jūs meklējat Jēzu no Nacaretas, kas bija

krustā sists; Viņš ir augšāmcēlies, Viņa nav šeit: redziet šo to vietu, kur Viņu nolika; bet noēta un sakait to Viņa mācekļiem un Pēterim, ka Viņš jums pa priekšu noies uz Galileju, tur jūs Viņu redzēsīt, kā Viņš jums ir sacījis.” Un tās izgāja ārā un bēga no kapa, jo drebšana un bailes tās bija pārņēmušas, tās nesacīja nevienam nenieka, jo tās bijās.”

Par Kristus augšāmcelšanās augli un spēku

Kā esam dzirdējuši mūsu Kunga ciešanu laikā, nepietiek tikai zināt notikumus un vēsturiskus stāstus; tāpat nepietiek ar to vien, ka zinām, kā un kad mūsu Kungs ir augšāmcēlies. Ir nepieciešams zināt un sludināt gan Kristus ciešanu, gan augšāmcelšanās augļus un noderīgumu, proti, ko Viņš ar savām ciešanām un augšāmcelšanos izcīnījis mūsu labā. Jo tad, ja tiek stāstīts tikai pats notikums, tas ir sprediķis, kas nenes nekādu labumu – arī velni un bezdievji zina, lasa un saprot šādas lietas tikpat labi kā īsti kristieši; bet tad, ja tiek sludināts, kam šis notikums kalpo, tas ir derīgs, svētīgs, mierinošs sprediķis.

Kristus pats ir norādījis savu ciešanu un augšāmcelšanās nozīmi, sacīdams sievietēm (kā Matejs Mt. 28:10 raksta): “Nebistieties, eita un sakait to maniem brāļiem, lai viņi noiet uz Galileju, un tur viņi mani redzēs.” Šie ir pirmie vārdi, kas dzirdēti par Kristu pēc Viņa augšāmcelšanās no mirušajiem; tā Kristus apstiprina visus iepriekšējos pasludinājumus un labos darbus, ko bija sacījis un rādījis saviem mācekļiem, proti, ka tie nāks par labu arī mums, kas Viņam ticēsim, tādēļ ka šeit Viņš jau iepriekš sauc par saviem brāļiem kristiešus, kuri Viņam tic, tomēr vēl Viņu neredz, kā tas bija ar apustuļiem.

Un Kristus šeit negaida, kamēr mēs Viņu piesauksim un lūgsim, lai Viņš mūs dara par saviem brāļiem. Vai gan kāds te varētu minēt kādu mūsu nopelnu, ar ko mēs būtu ko tādu pelnījuši? Ko bija pelnījuši apustuļi? Pēteris trīs reizes noliedza savu Kungu; visi pārējie

mācekļi bēga projām no Kristus, tie nepalika pie Viņa ilgāk, kā zaķis paliek pie saviem mazuļiem. Drīzāk gan Kristum būtu vajadzējis saukt šos ļaudis par dezertieriem, jā, par nodevējiem un ļaundariem, kur nu par brāļiem! Tādēļ šie vārdi ar sievu starpniecību tiek viņiem sūtīti no tīras Dieva žēlastības un žēlsirdības; to apustuļi tolaik itin labi saprata, un arī mēs to saprotam, dzīvodami grēku, kārdinājumu un lāsta vidū.

Šie ir mierinājuma pilni vārdi – Kristus rūpējas par tādiem nela-
bojamiem neliešiem, kādi esam es un tu, turklāt sauc mūs visus par
saviem brāļiem! Ja nu Kristus ir mūsu Brālis, tad es gan gribētu zināt,
kā mums var pietrūkt! Kā notiek ar miesīgiem brāļiem, tāpat arī šeit.
Miesīgiem brāļiem ir kopīgs īpašums, visiem viens tēvs, viens
mantojums – citādi tie nebūtu brāļi. Tāpat arī mums ar Kristu ir
kopīgs īpašums, visiem viens Tēvs un viens mantojums. Un šis
mantojums dalot nekļūst mazāks, kā tas notiek ar citiem mantoju-
miem, bet kļūst arvien lielāks un lielāks; jo tas ir garīgs mantojums.
Miesīgs mantojums samazinās, kad tas tiek sadalīts daudzās daļās,
turpretī šeit, kur mantojums ir garīgs, tā nenotiek. Kas saņem vienu
daļu, tam jau pieder viss mantojums.

Bet kas ir Kristus mantojums? Viņam pieder dzīvība un nāve,
grēks un žēlastība, viss, kas ir debesīs un uz zemes – mūžīgā patiesī-
ba, spēks, gudrība, taisnība; Kristus ir Kungs un valda pār visu – pār
badu un slāpēm, pār laimi un nelaimi, pār visu, ko tikai varētu
iedomāties, – vienalga, vai tas būtu debesīs vai uz zemes – ne vien
garīgi, bet arī miesīgi. Un, īsi kopā saņemot, viss ir Viņa rokās – vai
tās būtu mūžīgas vai laicīgas lietas. Ja vien es Viņam ticu, arī es līdz ar
Viņu esmu visas Viņa mantas līdzīpašnieks. Es iemantošu ne tikai
kādu daļu, bet visu, kas ir Viņam, – mūžīgo taisnību, mūžīgo gudrību,
mūžīgo spēku; es būšu kungs un valdišu pār visu. Mans vēders nekad
necietīs badu, grēki mani nesagraus, es vairs nebaidīšos pat nāves
priekšā, nedz izbišos, ieraugot velnu; man vairs netrūks nevienas
lietas – kā pašam Kungam Kristum.

Tas ļauj saprast daudzus praviešu – un it īpaši psalmu – vārdus,
kā, piemēram, kad Dāvids Ps. 34:11 saka: “Jauniem lauvām jācieš

trūkums un bads, bet, kas To Kungu meklē, tiem netrūkst nekāda labuma.” Tāpat Ps. 37:18–19: “Tas Kungs zina sirdsšķīsto dienas, un viņu mantojums pastāv mūžīgi. Tie neieklūs kaunā jaunā dienā, un bada laikā tie būs paēduši.” Un mazliet tālāk, 25. pantā, lasām: “Es biju jauns un kļuvu vecs, bet nekad es neredzēju taisno atstātu, nedz arī viņa bērnus lūdzam maizi.” Tas viss tādēļ, ka tiekam saukti par Kristus brāļiem, kas mēs arī esam ne mūsu nopelnu, bet vienīgi Viņa žēlastības dēļ. Jā, ja Dievs dotu, ka mūsu sirdis to varētu piedzīvot, mēs būtu dziedināti; tikai mums šādi vārdi pa vienu ausi ienāk, pa otru – iziet. Un tieši šo Kristus žēlastību Pāvils slavē ar cēliem un vareniem vārdiem, Rom. 8:14–17 sacīdams: “Jo visi, ko vada Dieva Gars, ir Dieva bērni. Jo jūs neesat saņēmuši verdzības garu, lai atkal kristu bailēs, bet jūs esat saņēmuši dievbērnības Garu, kas mums liek saukt: Aba, Tēvs! Šis pats Gars apliecina mūsu garam, ka esam Dieva bērni. Ja nu esam bērni, tad arī mantinieki – Dieva mantinieki un Kristus līdzmantinieki; jo tiešām, ja līdz ar Viņu ciešam, mēs līdz ar Viņu tiksim arī apskaidroti.”

Šis mūsu tituls – ka esam Kristus brāļi – ir tik augsts, ka cilvēka sirds to nespēj saprast. Ja Svētais Gars nedod šādu žēlastību, neviens nevar sacīt: Kristus ir mans Brālis. Jo prāts neuzdrīkstas ko tādu teikt, kaut arī ar muti daži to apliecina, kā, piemēram, mūsu jaunie gari¹. To nevar sacīt vieglprātīgi – ir nepieciešams, lai sirds to justu; citādi šādi vārdi ir viena vienīga liekulība. Ja tu savā sirdī patiesi jutīsi, ka esi Kristus brālis, tā būs tik liela lieta, ka drīzāk gan cietīsi klusu nekā gribēsi vēl kaut ko piebilst, jā, šī nenovērtējami lielā labuma priekšā tu vēl šaubīsies, vai tā maz var būt patiesība. Tie, kuri kliedz: Kristus ir mūsu brālis! Kristus ir mūsu brālis! – nav patiesi gari. Ar kristietī notiek pavisam citādi. Būt Kristus brālim ir tik apbrīnojama lieta, ka miesai jāiztrūkstas un tā neuzdrīkstas neko sacīt, nedz apliecināt.

Mums jātiecas, lai būtu ne vien dzirdējuši par to ar savām miesīgajām ausīm, bet arī justu savā sirdī; jo tad nebūsim pārdroši un

¹ Jaunie gari – radikālās reformācijas spārna pārstāvji.

nekaunīgi, bet pārsteigti un izbrīnījušies. Godīgi un dievbijīgi kristieši, nicinādami paši sevi un bīdamies Dievu, domā tā: ak, es, nabaga nožēlojamais cilvēks, kas esmu grēkos grimis, vai tad es būtu cienīgs, ka Dieva Dēls mani sauc par savu brāli? Kā gan es, nabaga nožēlojamais radījums, varētu tāds kļūt? Kristietis izbīstas šī lielā goda priekšā, un viņam patiesi ir grūti tam noticēt. Jā, ja cilvēks spētu it visu apjaust tā, kā tas patiesībā ir, viņam būtu jāmirst tajā pašā brīdī; jo cilvēks ar miesu un asinīm kaut ko tādu nespēj saprast. Dzīves laikā cilvēka sirds ir daudz par šauru, lai tādas lietas aptvertu; bet pēc nāves, kad mūsu sirdis kļūs plašākas, tad jutīsim to, ko tagad dzirdam [Dieva] vārdā.

Jāņa evaņģēlijā 20:17 Kristus atklāj Marijai Magdalēnai savas nāves un augšāmcelšanās noderīgumu vēl daudz skaidrāk, sacīdams: “.. ej pie maniem brāļiem un saki tiem: Es aizeimu pie sava Tēva un jūsu Tēva, pie sava Dieva un jūsu Dieva.” Arī šie ir vieni no lielajiem, mierinošajiem Rakstu vārdiem, ar ko mēs varam lepoties. Tie skan, it kā Kristus sacītu: ej, Marija, un saki maniem aizbēgušajiem mācekļiem – kuri būtu pelnījuši sodu un mūžīgo lāstu –, ka mana augšāmcelšanās ir notikusi viņu labā, tas ir, Es ar savu augšāmcelšanos esmu panācis, ka mans Tēvs ir jūsu Tēvs, mans Dievs – jūsu Dievs. Šis izteikums ir īss, un tajā nav daudz vārdu; taču šajos vārdos ir ietverts kaut kas patiesi liels, proti, tas, ka mēs varam uzticēties Dievam un paļauties uz Viņu tieši tikpat droši kā pats Kristus, Viņa Dēls. Kurš gan spētu aptvert šo bezgalīgo prieku, kur nu vēl par to runāt – nabaga nožēlojamais grēcinieks nu var un drīkst saukt Dievu par savu Tēvu un savu Dievu tāpat kā pats Kristus!

Vēstules ebrejiem autors labi sapratis un ņēmis pie sirds psalma vārdus (Ps. 22:23), sacīdams par Kristu: “.. Viņš nekaunas tos saukt par brāļiem, sacīdams: Es sludināšu Tavu vārdu saviem brāļiem, draudzes vidū Tev dziedāšu slavas dziesmas.” (Ebr. 2:11–12) Ja atrastos kaut viens laicīgs kungs, kas pazemotos tik dziļi, ka sacītu zaglim vai slepkavam: tu esi mans brālis, – tā būtu liela lieta, par kuru ikviens brīnītos. Bet, kad šis Kēniņš, kas sēž godībā, pie Dieva, sava Tēva,

labās rokas, saka par nabaga grēcinieku: tas ir mans brālis, – to neviens neņem pie sirds, tas nevienam nešķiet īsti nopietni; lai gan tas ir mūsu lielākais mierinājums un lepnums, stājoties preti grēkam, nāvei, velnam, ellei, Bauslibai un visām nelaimēm, kuras var uzbrukt mūsu miesai un dvēselei.

Ja nu mēs esam miesa un asinis, pakļauti visam ļaunajam, tas nozīmē, ka tāpat notiks arī ar mūsu Brāli; citādi Viņš nebūtu mums līdzīgs visā, ko Viņš darijis. Lai kļūtu līdzīgs mums, Kristus ir izbaudījis visu to, ko pieredzam mēs, tapdams par mūsu patieso Brāli un atkal izklūdams no šīm nelaimēm, lai mēs savukārt varētu kļūt līdzīgi Viņam. Tas labi parādīts un paskaidrots Vēstulē ebrejiem 2:14–18: “Bet, tā kā bērniem ir asinis un miesa, tad arī Viņš tāpat to ir pieņēmis, lai ar nāvi iznīcinātu to, kam nāves vara, tas ir, velnu, un atsvabinātu visus, kas visu mūžu nāves bailu dēļ bija verdzībā. Jo Viņš jau nepieņem eņģeļus, bet gan Ābrahāma dzimumu. Tāpēc Viņam visās lietās bija jātop brāļiem līdzīgam, lai par tiem varētu iežēloties un būtu uzticams augstais priesteris Dieva priekšā salīdzināt tautas grēkus. Jo tāpēc, ka Viņš pats kārdināts un cietis, Viņš var palīdzēt tiem, kas tiek kārdināti.”

Sv. Pāvils lieliski atklājis Kristus ciešanu un augšāmcelšanās nozīmi un apkopojis to īsā izteikumā, Rom. 4:25 sacīdams: “[Kristus] nodots nāvē mūsu pārkāpumu dēļ un uzmodināts, lai mēs tiktu taisnoti.” Bet šai reizei pietiks ar to, kas jau pasacīts; kurš grib, lai dziļāk pārdomā šīs lietas. Arī Postillā par to ir rakstīts vairāk; kas grib, lai meklē un lasa; mēs tālāk gribam aplūkot ko citu. Jo daudzviet vēl tiek paturēts spēkā pāvesta patvaļīgais izdomājums, kura dēļ ļaudis skrien pie Sakramenta tieši Lieldienās; šis paradums ir tik dziļi iesakņojies, ka grūti to visur iznīcināt; tad nu mēs gribam pamācīt vienkāršos ļaudis, norādot, kā viņiem šajā laikā jāizturas pret Sakramentu.

Lieddienās

Otrais sprediķis

Pirmkārt, mums mazliet jāaplūko pats notikums, tad Kristus augšāmcelšanās nozīme un tas, kā mums jāpaļaujas uz Kristus augšāmcelšanos. Tekstā sacīts: “Kad sabata diena bija pagājusi..” Te mums jāsaprot, ka Sv. Marks raksta par sabatu jūdiem ierastajā veidā. Jūdiem diena sākās vakarā un turpinājās līdz nākamās dienas vakaram, kā pirmās Mozus grāmatas 1. nodaļā rakstīts: “Un tapa vakars un tapa rīts – viena diena”, tad “otra diena”, “trešā diena” un tā tālāk. Tātad pirmā augstā sabata diena ir iesākusies vakarā, kad Kristus tika sist krustā – piektdienas vakarā, saulrieta laikā. Mēs skaitām otrādi. Bet pēc augstās sabata dienas, kad Kristus gulēja kapā, jūdi svinēja vēl veselas septiņas dienas, un arī tās sauca par sabatu; nākamās svētku dienas pēc augstā sabata tika skaitītas – pirmā no tām tika saukta *prima sabbathorum*, tad sekoja diena, kas tika saukta par *secundam sabbathorum* utt. Un visas šīs dienas jūdi ēda tikai neraudzētu maizi un plāceņus – tādēļ arī evaņģēlisti tās sauc par neraudzētās maizes dienām. No tā visa mums jāsecina, ka Kristus ir augšāmcelies pirms saullēkta, pirms vēl eņģelis kāpa lejā no debesīm un zeme nodrebēja. Eņģelis nāca vēlāk, lai atvērtu jau tukšo kapu – kā evaņģēlists to skaidri aprakstījis.

Te nu rodas jautājums: kā tad mēs sakām, ka Kristus ir augšāmcelies trešajā dienā, lai gan Viņš gulēja kapā tikai vienu dienu un divas nakts. Ja skaitām laiku tā, kā skaitīja jūdi, tā būtu tikai pusotra diena; kā tad lai saskaņojam šo skaitli ar to, kam ticam, – ka Kristus ir augšāmcelies trešajā dienā? Mēs atbildam un sakām: Kristus nāve šīs trīs dienas ir ietvērusi tikai daļēji. Jo Viņš mira apmēram divas stundas pirms piektdienas beigām, tātad – pirmajā dienā gulējis miris tikai aptuveni divas stundas; Viņš bija miris vēl visu nākamo dienu – un tas

ir īstais sabats; un tad, trešajā dienā – kā šodien –, Viņš ir augšāmcelies, tomēr Viņa nāve ir skārusi arī šīs dienas sākumu, kā arī mēs sakām: tas noticis Lieldienās, pat tad, ja būtu runa tikai par Lieldienu vakaru. Tādēļ arī Pāvils un evaņģēlisti saka, ka Kristus augšāmcelies trešajā dienā.

Kristum bija jāpaliek mirušam tikai tik ilgi – un ne ilgāk –, kamēr būtu sagaidāms, ka Viņa mirušās miesas vēl nesāks trūdēt; Viņam bija jāizlaužas no nāves vēl tajā laikā, kad nebija pamata domāt, ka miesai jau varētu rasties smaka; jo ilgāk liķis nevarēja gulēt – pēc trim dienām tas jau sāktu sadalīties. Tādēļ Kristum bija jāceļas no mirušajiem trešajā dienā, pirms Viņa miesa sākusi trūdēt.

Te īpaši jāpamana lielā mīlestība, kādu sievas jūt pret savu Kungu. Bez ilgas domāšanas jau agri no rīta viņas vienas dodas uz kapu, pat nepadomājušas par lielo akmeni, kas aizvelts priekšā kapam, – viņas pat nebija varējušas apdomāties tik daudz, ka vajadzētu ņemt līdzi kādu virieti. Sievas rīkojas tā, kā mēdz rīkoties nobijušies un bēdu nomākti cilvēki, tādēļ dodas ceļā, aizmirsušas pat pašu nepieciešamāko. Jā, viņas neiedomājas nedz par bruņotajiem sargiem, nedz arī par Pilātu un jūdiem, bet tikai droši un apņēmīgi dodas ceļā. Kas piespieda šīs labās sievas tā riskēt ar savu miesu un dzīvību? Nekas cits kā labvēlība un mīlestība, ko viņas juta pret savu Kungu; tā bija tik dziļi iesakņojusies viņu sirdīs, ka viņas būtu Kristus dēļ riskējušas ar dzīvību kaut tūkstoš reižu. Viņām pašām šādas drosmes nebūtu bijis – te jau uzreiz bija jūtams Kristus augšāmcelšanās spēks; Viņa Gars dara šīs pēc dabas bailīgās sievas tik drosmīgas, ka viņas uzdrīkstas darīt darbu, kurš būtu līcis izbīties pat vīriem.

Šīs sievas mums rāda arī lielisku garīgas sirds piemēru; šāda sirds uzņemas neiespējamu, nepaveicamu darbu, kura priekšā visa pasaule zaudē dūšu; tomēr šī sirds paliek nešaubīga un paveic iecerēto, neuzskatīdama to par neiespējamu. Ar to pietiks, runājot par pašu notikumu; tagad aplūkosim, kādu labumu ir nesusi Kristus augšāmcelšanās.

II

Par Kristus augšāmcelšanās augli un nozīmi

Sv. Pāvils Vēstulē romiešiem 4:25 saka: “[Kristus ir] nodots nāvē mūsu pārkāpumu dēļ un uzmodināts, lai mēs tiktu taisnoti.” Šis vīrs meistarīgi un pareizi rāda mums Kristu; viņš skaidri saka, kādēļ un kālab Kristus ir cietis un kā mums pret Viņa ciešanām ir jāizturas, proti, ka Viņš ir miris mūsu grēku dēļ. Tā Kristus ciešanas tiek pareizi izskaidrotas un mēs no tām varam gūt labumu. Taču, kā nepietiek ar to vien, ka es zinu un ticu tam, ka Kristus ir miris, tāpat nepietiek tikai zināt un ticēt, ka Kristus ir augšāmcelties apskaidrotā miesā un nu mīt debesu augstībā, priekā un liksmībā, vairs nebūdamas pakļauts mirstībai, jo tas viss manu dzīvi nevar uzlabot vai arī uzlabo to pavisam maz. Bet man ir jānonāk pie tā, ka viss darbs, ko Dievs paveic Kristū, ir darīts manā labā, jā, dots un dāvāts man – lai Kristus augšāmcelšanās darbotos manī, tā ka arī es celtos augšām un atkal kļūtu dzīvs līdz ar Viņu; tas gan man iet pie sirds. Un ir arī nepieciešams paturēt to sirdī, ne tikai klausīties ar miesīgajām ausīm vai sacīt ar muti.

Jūs jau esat dzirdējuši par Kristus ciešanām – kā Kristus mums rādīts, lai sniegtu piemēru un palīdzību, tā ka tas, kurš Viņam seko un turas pie Viņa, saņem Garu un arī pats spēj panest ciešanas; taču vēl daudz kristīgāki, sirsnīgāki un mierinošāki ir vārdi, ko saka Sv. Pāvils: Kristus ir augšāmcelties mūsu taisnības dēļ. Te skaidri parādīts Jērs, par kuru Jānis Kristītājs liecina un runā Jņ. 1:29: “Redzi, Dieva Jērs, kas nes pasaules grēku.” Te piepildās tas, kas ticis sacīts čūskai 1. Moz. 3:15: “Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu..”, – tā ka visiem tiem, kuri Viņam tic, elle, nāve, velns un grēks ir nonāvēts. Tā šodien ir piepildījies arī apsolījums, ko Dievs devis Ābrahāmam, 1. Moz. 22:18: “Un tavos pēcnācējos tiks svētītas visas zemes tautas..” Tas ir Kristus, kas noņem mums uzlikto lāstu, uzvar un sakauj grēku, nāvi un velnu.

Tas – es saku – notiek caur ticību. Jo, ja tu atzīsti, ka ar šo dzimumu čūska ir nonāvēta, tad tev tā arī ir nonāvēta; un, ja Viņš ir dzimums, kurā tiek svētītas visas tautas, tad arī tu esi svētīts. Jo katram pašam būtu vajadzējis samīt čūskas galvu un atpestīt sevi no lāsta; tas būtu bijis pārāk smagi, pat neiespējami. Taču nu tas ir noticis brīnišķīgā veidā, pavisam viegli, proti, Kristus reizi par visām reizēm ir saminis čūsku. Viņš ir mums dots, lai nestu tikai svētību un liktu to sludināt visā pasaulē, tā ka tas, kurš šim pasludinājumam tic, to satver un pie tā turas, arī saņem šo svētību un var būt drošs, ka ir tieši tā, kā viņš tic. Jo viņa sirdi šie vārdi ir tik spēcīgi, ka uzvar nāvi, velnu, grēku un visas nelaimes, kā to dara pats Kristus. Šie vārdi ir tik vareni, ka drīzāk pats Dievs pakļausies ienaidniekam, nekā Viņa vārdi zaudēs spēku.

Tieši to Sv. Pāvils izsaka ar šiem vārdiem: Kristus ir uzmodināts mūsu taisnības dēļ. Sv. Pāvils ņem manas acis, novērš tās no maniem grēkiem un pievērš Kristum; jo, ja es uzlūkotu savus grēkus, kad tie gulstas uz maniem pleciem, tie mani nonāvētu. Tādēļ man jāraugās uz Kristu, kas uzkrāvis sev manus grēkus un saminis čūskas galvu, kļūdam man par svētību. Nu grēki vairs negulstas uz manas sirdsapziņas, bet ir uzkrauti Kristum – tie grib nonāvēt Viņu. Raudzīsimies, ko grēki dara Kristum. Tie nogrūž Viņu zemē un nonāvē. Ak, Dievs! Kur nu paliek mans Kristus, mans Pestītājs? Bet Dievs nāk, izrauj Kristu no nāves un atkal dara Viņu dzīvu; un ne vien dzīvu, bet – ieceļ Viņu debesīs un ļauj, lai tagad Viņš valda pār visu. Kur nu palicis grēks? Tas guļ zem Viņa kājām, jā, tas ir pie karātavām. Ja vien es tuos pie Kristus, mana sirdsapziņa ir priecīga – tāda, kāda tā ir Kristum –, jo es esmu bez grēka. Ja pats stājos preti nāvei, velnam, grēkam un ellei, tie rada man ciešanas. Tā kā esmu cēlies no Ādama, tie man var likt mirt. Taču nu Kristus ir uzkrāvis manus grēkus sev un miris, ļaudams šo grēku dēļ sevi nonāvēt, tādēļ tie man vairs nevar kaitēt. Jo Kristus šiem grēkiem ir pārāk spēcīgs pretinieks; tie nespēj Viņu noturēt savā varā. Viņš izlaužas no nāves un notriec grēkus pie zemes, uzkāpj debesīs un valda pār visu mūžībā. Nu man ir mierīga sirdsapziņa, es esmu priecīgs un svētlaimīgs, es vairs nebīstos no šiem tirāniem; jo

Kristus ir atņēmis man manus grēkus un uzkrāvis tos sev. Bet uz Viņa pleciem tie nevar palikt; kur tad lai tie paliek? Tiem jāpazūd un jāiznīkst. Tā darbojas ticība: tas, kurš tic, ka Kristus ir ņēmis projām viņa grēkus, arī ir bez grēka – tāpat kā Kristus; arī viņam nāve, velns un elle ir uzvarēti, tā ka nu viņam nekas vairs nevar kaitēt.

Par to teikts Hozejas 13:14, ko Sv. Pāvils citē, runādams par Kristus uzvaru – par to, ka Viņš ir augšāmcēlies, uzvarēdams grēku, nāvi, Elli un visas lietas. Šajā uzvarā – apustulis saka – nāve ir aprīta. Viņš lepojas, teikdams (1. Kor. 15:55): “Kur, nāve, tava uzvara? Kur, elle, tavs dzelonis?” Tas ir, itin kā Sv. Pāvils sacītu: nāve, kur nu palikuši tavi zobi? Nāc nu, nokod man kaut vienu pirkstu! Agrāk tev bija šķēps – kur nu tas ir palicis? Kristus tev to ir atņēmis. Grēks, kur ir tavs spēks un skarbums? Bet grēka spēks – Sv. Pāvils saka – ir Bauslība. Jo skaidrāk Bauslība tiek atzīta, jo vairāk grēks cilvēku nomāc un sadzeļ. Tādēļ Sv. Pāvils saka, ka Kristus ir sadragājis un iznīcinājis nāves šķēpu un izkapti. Šo uzvaru Viņš nav uznesis sev līdzī debesis, bet atstājis pasaulē, lai tā izplatītos ar sludināšanas palīdzību, tā ka tam, kas uzskata Kristu par Vīru, kurš uzvarējis grēku un nāvi, grēka un nāves šķēps un dzelonis ir salauzts. Tas ir īsts Evaņģēlijs, kas dod dzīvību, spēku, varu un spirdzinājumu; tā ir pati galvenā lieta, uz kuru norāda visi Rakstu vārdi.

Tādēļ – mācieties pareizi atzīt Kristu, skatieties, kā tas jādara; visi Raksti sauc patiesu Kristu atziņu par taisnību; taču tā jārada Svētajam Garam. Tādēļ lūgsim Dievu, lai Viņa Evaņģēlijs atspīd un lai mēs, iemācīdamies patiesi atzīt Kristu, varētu celties augšām līdz ar Viņu un nākt Dieva godībā – tāpat kā Viņš.

Te rodas jautājums: ja jau Kristus ir ņēmis projām no mums nāvi un mūsu grēkus, ar savu augšāmcelšanos darīdams mūs taisnus, – kādēļ tad vēl jūtam sevī grēku un nāvi? Grēki mūs vēl joprojām sadzeļ, sirdsapziņa mūs moka, un šīs sirdsapziņas mokas rada elles bailes!

Atbilde: es jau agrāk bieži esmu sacījis, ka jušanai un ticībai katrai ir citāda daba. Ticība necenšas sajust, bet atmet prāta spriedumus, aizver acis un vienkārši pakļaujas [Dieva] vārdam, sekodama tam kā

dzīvojot, tā mirstot. Turpreti jušana nesniedzas tālāk kā vien līdz lietām, kuras aptveramas ar prātu un sajūtām, un apstājas pie tā, kas ir dzirdams, redzams un sajūtams vai uztverams ar ārēju sajūtu palīdzību. Tādēļ jušana ir pretstatā ticībai, bet ticība – pretstatā jušanai. Tādēļ arī Vēstulē ebrejiem 11:1 apustulis apraksta ticību šādiem vārdiem: tā ir droša pašāvida uz to, kas cerams, pārliecība par neredzamām lietām. Jo, ja mēs varētu redzēt Kristu debesīs tāpat, kā redzam parasto sauli, mums nebūtu vajadzības ticēt; bet nu Kristus ir miris mūsu grēku dēļ un augšāmcelies, lai mēs iemantotu taisnību. Tas nav redzams, nedz arī sajūtams – neviena cilvēka prāts to nespēj aptvert; tādēļ mums jānovēršas no sajūtām un tikai jāuztver [Dieva] vārds ar ausīm, tad jāieraksta tas sirdī un jāturas pie tā – arī tad, ja nekas tāds nav redzams un es vēl jūtu sevī grēkus, it kā tie nebūtu ņemti no mums projām. Sajūtas nav jāņem vērā, bet stingri jāpaliek pie pārliecības, ka nāve, grēks un elle ir uzvarēti arī tad, ja jūtu, ka vēl arvien grimstu nāvē, grēkos un ellē. Ja arī grēku izjūta mūsos vēl paliek, tas notiek vienīgi tādēļ, lai mēs tiktu skubināti ticēt, lai mūsu ticība kļūtu stipra, tā ka mēs uzņemtu [Dieva] vārdu, neraugoties uz visām sajūtām, un cieši saistītu savu sirdi un sirdsapziņu pie Kristus. Tad ticība, pretodamās visām sajūtām un prāta spriedumiem, itin viegli izvedīs mūs cauri grēkam, cauri nāvei un ellei; tad varēsim skatīt pestīšanu paši savām acīm; tikai tad pilnīgi pieredzēsim to, kam esam ticējuši, proti, ka nāve un visas nelaimes ir uzveiktas.

Kā līdzību varam aplūkot zivis ūdenī. Kad tās nāk tiklā un ir jau noķertas, tās sākumā tiek vilktas pavisam lēni un tās nevar ne iedomāties ko citu kā vien – ka vēl joprojām brīvi peld ūdenī; bet, kad zivis tiek vilktas krastā, tad gan tās kļūst nemierīgas un beidzot jūt, ka ir noķertas. Tāpat notiek ar dvēselēm: kad tās tiek notvertas ar Evaņģēliju, ko Kristus Mt. 13:47 pielīdzina tiklam, un sirdis ir ieņēmusi Evaņģēlija vēsts, šis vārds saista nabaga cilvēku pie Kristus, rāmi un mierīgi ved viņu ārā no elles un grēka, lai gan dvēsele vēl jūt grēku un domā, ka joprojām atrodas tā varā. Nu sākas cīņa – sajūtas cīnās pret Garu un ticību, Gars un ticība – pret sajūtām; jo vairāk ticība pieņemas

spēkā, jo sajūtas kļūst vājākas, un otrādi. Mūsos vēl arvien ir grēki – augstprātība, alkatība, dusmas un citi – tikai tādēļ, lai tie piespiestu mūs ticēt un mūsu ticība dienu no dienas pieaugtu un pieņemtos spēkā, lai galu galā cilvēks caurcaurēm kļūtu par kristieti un svētītu īsto sabatu, būdams Kristū līdz pašiem matu galiem, tā ka viņa sirdsapziņa kļūtu mierīga un apmierināta un visiem grēku vilņiem un bangām būtu jānoplok. Jo, gluži kā jūrā vilņi veļas pakaļ cits citam un triecas pret krastu, itin kā gribētu to apgāzt, tomēr paši noplok un izbeidzas, tāpat arī grēki pūlas mūs satriekt, tie labprāt iedzītu mūs izmisumā; taču galu galā tiem jārimstas, jāpagurst un jāpazūd – visiem, līdz pēdējam.

Otrkārt, arī nāve mums vēl guļ uz kakla; arī tas ir vingrinājums cilvēkam, kurš tic, ka pati nāve ir nonāvēta un viss tās spēks ir atņemts. Prāts jūt, ka nāve mums vēl guļ uz kakla un vēl arvien mūs nomāc. Kas seko šim izjūtām, tas ir pagalam, bet, kurš turas pie [Dieva] vārda, novērsdamies no šādām izjūtām, – tas tiks izvests visam cauri. Kad nu sirds turas pie vārda, prāts seko sirdij; un, ja prāts to spēj darīt, tad to pašu ceļu iet arī milestība un pieķeršanās – viss, kas cilvēkā ir. Jā, tad vēlamies, kaut viss pazustu, lai tikai mēs varētu uzskatīt nāvi par mirušu un nespēcīgu. Bet tas nevar notikt citādi kā vien tad, kad kļūstam pilnīgi brīvi no sava vecā Ādama; līdz tam laikam notiek tā, kā Kristus saka Mt. 13:33 – Dieva valstība ir līdzīga raugam, ko sieva iejauc trijos mēros miltu. Jo, lai arī tā ir iesākusi rūgt, tomēr visa mikla vēl nav sarūgusi. Tāpat arī šeit: kaut arī sirds turas pie tā, ka nāve un elle ir projām, tomēr raugs vēl nav mūs pilnīgi pārņēmis un pārveidojis; jo tai jāpaveic savs darbs visos locekļos, līdz viss ir pilnīgi sarūdzis – kļuvis pilnīgi šķīsts, tā ka cilvēkā būtu atrodama vienīgi ticība. Tas nenotiek agrāk kā tad, kad vecais cilvēks pilnīgi iznīkst, – tad viss, kas cilvēkā ir, kļūst caurcaurēm kristīgs.

Tādēļ šīs divas lietas – grēks un nāve – šeit vēl ir atstātas, lai mums būtu iemesls vingrināties un stiprināties ticībā, lai mēs dienu no dienas kļūtu pilnīgāki savā sirdī un galu galā izlauztos cauri visiem šiem šķēršļiem un viss, kas mūsos ir – gan miesa, gan dvēsele –, kļūtu kristīga. Jo, ja sirds turas pie [Dieva] vārda, visām sajūtām un

iedomām ir jāizbeidzas; ar laiku arī griba seko domām un sajūtām; un, kurp dodas griba, turp seko arī mīlestība un patika; tas viss nu nāk un ietiecas Evaņģēlijā – cilvēks kļūst atjaunots un atstāj savu veco ādu ārpusē. Nu nāk cita gaisma, citas sajūtas, cita redze, cita dzirde, citādi darbi un runas. Līdz šim mūsu doktori un pāvesta sekotāji ir mācījuši, kā kļūt ārēji dievbijīgiem; viņi ir gribējuši pavēlēt acīm neredzēt, ausīm nedzirdēt un uzspiest šādu dievbijību ar ārēju spaidu palīdzību. Cik tālu tas ir no visa, par ko šeit runājam! Ir jānotiek tā: kad sirds un sirdsapziņa ar ticību turas pie vārda, tā izpaužas darbos – ja sirds ir dievbijīga, arī visi locekļi kļūst dievbijīgi, un ticībai seko labi darbi.

Tas šeit attēlots sabatā, kuru bija pavēlēts svētīt un kura laikā mūsu Kungs pavisam kluss gulēja kapā. Tas norāda, ka visiem mūsu darbiem ir jānorimst un jāatdusas, un nav jārosās mūsos, jā, lai mūsos nemostos un nerosītos grēks, bet lai mēs droši ticētu, ka nāve, elle, grēks un velns ar Kristus nāvi ir padzīti un mēs kļūstam taisni, dievbijīgi un svēti, tā ka nu vairs nejūtam grēku. Nu visi mūsu locekļi ir mierīgi un klusi, būdami pārliecināti, ka grēks un nāve ir satriekti un uzvarēti. Taču – kā jau sacīju – tas nekļūs redzams, līdz miesa, šis bezspēcīgais tārpu maiss, un vecais Ādams būs pilnīgi iznīcis. Tam patiesi ir jānotiek – mums jāsagaida sabats. Jo, kā Kristus guļ kapā, neko nejudams un nemaz nekustēdamies, tāpat jānotiek arī ar mums, kā jau dzirdējām, – visai mūsu jušanai un rosībai ir jānorimst. Un tas – es vēlreiz saku – nevar īstenoties, pirms vecais Ādams pārvērties pišļos un pelnos. Līdz tam laikam mēs vēl joprojām jūtam sevi grēku un nāvi; mēs pastāvīgi cīnāmies ar tiem. Jo, lai arī kaujama cūka tiek sasieta, tomēr, lai cik ciešas būtu saites, tā vēl spārdās un gārdz – to nav iespējams novērst, līdz lops ir miris. Tāpat ir ar grēkiem, kas vēl paliek mūsu miesā, – kamēr miesa nav pilnīgi nonāvēta, tie vēl rosās; bet, kad nāks nāve, arī grēkiem būs jāmirst. Un tieši šī iemesla dēļ mums jāmirst – lai mēs reiz kļūtu pilnīgi brīvi no grēkiem un nāves. Ar to šoreiz pietiktu, runājot par Kristus augšāmcelšanās atnesto labumu; pie tā tagad apstāsimies un lūgsim Dieva žēlastību, lai varam to saprast un patiesi atzīt Kristu.

Lielsdienās¹

Trešais sprediķis

Šis Evaņģēlijs ir daļa no Kristus augšāmcelšanās stāsta, pirmais Viņa augšāmcelšanās pasludinājums, kas pirmoreiz ar eņģeļa muti sacīts sievām, kuras gāja uz kapu, lai svaidītu Kunga mirušās miesas, pirms vēl Kristus pats bija viņām parādījies un ar viņām runājis; jo Viņš gribēja savu augšāmcelšanos darīt zināmu ar vārda palīdzību, pirms vēl cilvēki varēja Viņu redzēt un iepazīt Viņa augšāmcelšanās spēku.

Un, kā jau sacīts iepriekš, runājot par Kristus ciešanām un miršanu, kā arī aplūkojot vēl citas mācības par Kristu, visus šos notikumus iespējams aplūkot divējādi. Tāpat ir divi veidi, kā iespējams zināt un saprast mūsu Kunga augšāmcelšanos. Pirmkārt, mums jāzina pats notikums, tā apstākļi un norise, arī tas, kā Viņš pēc augšāmcelšanās vairākkārt ir parādījies dzīvs, – lai šī drošā liecība un apliecinājums varētu kalpot kā pamats un stiprinājums mūsu ticībai. Jo šī mācība par Kristus augšāmcelšanos ir pats galvenais mūsu pestīšanas pamatojums, bez kura visi pārējie būtu veltīgi un nenestu augļus. Bet tas, kas jāzina par šo notikumu – kā eņģeļa parādīšanās, par kuru šodien lasām, un paša Kunga parādīšanās ir notikušas un sekojušas viena otrai –, tas jāaplūko tajā reizē, kad tiks pārrunāts viss Kristus augšāmcelšanās notikums, apkopojot visu evaņģēlistu stāstīto. Tādēļ atstāsim šai reizei arī to daļu, par kuru vēsta šie Evaņģēlija vārdi.

Otrā lieta ir pati svarīgākā un nepieciešamākā; tās dēļ arī šis notikums ir noticis un tiek sludināts. Un šī lieta ir Kristus augšāmcelšanās spēks, tās atnestais labums un mierinājums, kā arī tas, kā

¹ Šis sprediķis vispirms publicēts atsevišķi ar nosaukumu "Skaists Lieldienu sprediķis Saksijas kūrfirstam", 1538.

caur ticību varam šo dāvanu lietot; par šo mūsu ticības galveno lietu brīnīšķīgi un bagātīgi māca un sludina Sv. Pāvils, visi apustuļi un visi Raksti. Bet visbrīnīšķīgākajā veidā to atklāj pats Kungs Kristus, parādidamies sievām. Tādēļ, lai arī mēs šeit varētu dzirdēt un aptvert ko noderīgu, aplūkosim vārdus, kurus Kristus saka Marijai Magdalēnai, kā evaņģēlists raksta Jņ. 20:17: “Neaizskar mani, jo Es vēl neesmu aizgājis pie Tēva; bet ej pie maniem brāļiem un saki tiem: Es aizeimu pie sava Tēva un jūsu Tēva, pie sava Dieva un jūsu Dieva.”

Šis ir pirmais sprediķis, ko Kungs Kristus teicis pēc savas augšāmcelšanās, un, neapšaubāmi, arī pats iepriecinošākais; lai gan tas ietverts pavisam nedaudzos, īsos vārdos, taču šie vārdi ir sevišķi laipni un sirsnīgi. Tos Kristus vispirms saka savai mīļajai Marijai Magdalēnai un caur viņu pasludina arī saviem mācekļiem, lai, vēstīdams par savu augšāmcelšanos, tos mierinātu un iepriecinātu pēc lielā posta, bēdām un ciešanām, ko viņu sirdis bija radījusi Kristus aiziešana un miršana. Un, tā kā Marija rūpējas par savu Kungu daudz dedzīgāk nekā citi, viņa pati pirmā nāk pie Viņa kapa, lai ar dārgām zālēm svaidītu Viņa miesas. Viņu neatradusi, Marija ir izbijusies un satriekta; viņa raizējas un raud, domādama, ka Jēzus miesas kāds aiznesis. Tādēļ arī Viņš ļauj tai baudīt savu milestību, pašai pirmajai parādidamies un sniegdams šo jauko pasludinājumu; to mēs aplūkosim.

Pirmkārt, Jēzus parādās Marijai Magdalēnai netālu no kapa, un, kamēr Viņš vēl neko nebija teicis, Marija notur Jēzu par dārznieku. Bet, kad Viņš sauc šo sievu vārdā un saka: “Marija!” – viņa tūlīņ atpazīst balsi un uzņem Viņu, saukdama vārdā, kādā līdz ar citiem mācekļiem bija radusi Kristu uzrunāt savā valodā: “Rabuni”, tas ir, “mīļais Mācītāj” vai “mīļais Kungs”. Jo šis vārds izsaka to pašu, ko mēs sakām, uzrunādami kādu ar vārdiem “mīļais kungs”. Un tūlīņ Marija krit zemē pie Jēzus kājām, lai, kā ierasts, Viņam pieskartos. Taču Kristus viņu attur, sacīdams: “Neaizskar mani,” – it kā gribētu teikt: es labi zinu, ka tu mani mīli; bet tagad tu vēl nespēj mani pareizi uzlūkot un aizskart – tu to vēl nevari izdarīt tā, kā pienāktos. Marija priecājas

tikai ar jauku, miesīgu prieku, jo ir uzzinājusi, ka viņas Kungs ir dzīvs – tāpat kā iepriekš. Viņa ievēro tikai pašu šo notikumu un domā, ka Kristus atkal būs kopā ar saviem mācekļiem, ēdis un dzers, sludinās un darīs brīnumus viņu vidū. Viņa grib parādīt savam Kungam mīlestību un gatavību kalpot, tādēļ vēlas aizskart Viņa kājas – tāpat kā ir darījusi agrāk, kad bija Viņu svaidījusi dzīvei un nāvei.

Tādēļ nu Kristus vairs negrib ļaut, lai Marija Viņu šādi aizskartu, – Viņš grib dot šai sievai iemeslu klusēt un klausīties, mācīties to, kas viņai vēl nav zināms, proti, nu vairs nav tā, kā bija agrāk, kad Kristus ļāva sevi aizskart vai svaidīt, rūpēties par Viņu un kalpot Viņam. Viņš saka: Es tev gribu teikt ko jaunu un citādu – esmu augšāmcēlies ne tādēļ, lai atkal fiziskā veidā dzīvotu un paliktu jūsu vidū, bet tādēļ, lai dotos augšup uz debesīm, pie Tēva; tādēļ šī tava kalpošana un darbs man nav vajadzīgs un tev neklājas mani uzlūkot tāpat kā Lācaru vai kādu citu, kas vēl joprojām dzīvo šo pašu dzīvi; jo šeit nav tā vieta, kur man jābūt un jāpaliek. Tici, ka Es aizeju pie Tēva, kur līdz ar Viņu valdišu mūžīgi. Tādēļ turpmāk – Viņš grib sacīt – tev jāatsakās no šādas miesīgas kalpošanas un godināšanas un jādara kas cits: ej un kļūsti par sludinātāju – sludini arī maniem brāļiem to, ko Es tev saku, – ka vairs nebūšu un nepalikšu šeit miesīgā veidā, bet jau esmu pārgājis no šīs iznīcīgās dzīves citā, kura vairs nav rokām tverama, bet atzīstama un iemantojama ticībā.

Šeit Kristus runā pavisam jaunā valodā, sacīdams: “Ej un saki maniem brāļiem”; šādus vārdus lasām Psalmos 22:23; šis psalms runā tikai par Kristu; tas attiecas gan uz Viņa ciešanām, gan augšāmcēlšanos: “Es paudišu Tavu vārdu saviem brāļiem!” Tā Viņš nekad agrāk ar saviem apustuļiem nav runājis. Svētā Vakarēdiena laikā Kristus tos sauc par “mīļajiem bērniņiem” un saviem “draugiem”, Jņ. 13:33 un 15:14. Bet tagad Viņš izvēlas vislaipnāko un brīnišķīgāko vārdu, nosaukdams tos par “brāļiem”. Viņam tas ir ļoti svarīgi; Viņš ilgi nekavējas, bet, tiklīdz ir augšāmcēlies, vispirms rūpējas par to, kas mācekļiem tiks sacīts par to, kāds ir Viņa nodoms un kālab Viņš augšāmcēlies.

Tie ir īpaši mīļi un saldi vārdi – ja vien kāds grib tiem ticēt, te viņa ticībai pietiks visam mūžam, jo, tā kā pasaule vēl joprojām turpina pastāvēt, patiesi, arī mīļajiem apustuļiem te bija pietiekami daudz, kam ticēt. Jo šis mierinājums ir pārāk liels un cēls, turpreti cilvēka sirds – pārāk šaura un sīka, lai ko tādu spētu aptvert.

Apustuļi gulēja ieslēgušies – ne vien bikli un izbijušies, līdzīgi ganāmpulkam, kas palicis bez gana, bet arī sirdsapziņas pārmetumu nomākti. Pēteris bija zvērējis, noliegdams savu Kungu un nolādēdams pats sevi; pārējie bija sākuši bēguļot un atkrituši no Kristus. Tā bija smaga, briesmīga krišana grēkā, un apustuļi droši vien domāja, ka Kungs nekad viņiem nepiedos, ka viņi tik apkaunojošā veidā atstājuši savu mīļo Kungu, uzticamo Pestītāju, nolieguši pašu Dieva Dēlu. Kā gan lai viņu sirdis būtu uzdrīkstējušās cerēt, ka šādiem atkritējiem un noliedzējiem Kristus varētu teikt tik laipnu sveicienu, tik jauku labrītu un ne vien piedot un atlaist visus pārkāpumus, bet pat saukt tos par saviem mīļajiem brāļiem? Kurš tam varētu ticēt, kurš spētu to aptvert? Dažreiz ir tā, ka arī es gribētu tam ticēt, taču mana sirds nespēj tik stingri satvert šo apbrīnojamo žēlastību – es nespēju uz to pilnīgi paļauties un uzskatīt to par tīru patiesību. Jā, ja mēs to spētu, tad jau šeit būtu pilnīgi svētlaimīgi – tad mums nebūtu jābīstas ne no nāves, ne velna un pasaules – mūsu sirdis vai lēkātu priekā un mūžīgi dziedātu Dievam *Te Deum laudamus*².

Bet tas diemžēl uz zemes nenotiek. Šī nožēlojamā ubaga tarba – mūsu vecā miesa – ir tam pārāk šaura; tādēļ te nu mums talkā jānāk Svētajam Garam, kas ne vien sludina vārdu, bet arī iekšēji mūs mudina un dara dedzīgus; jā, šajā ziņā palīdz pat velns un pasaule, dažādi kārdinājumi un vajāšanas. Un, kā cūkas pūslī ieberž ar sāli un izstaipa, līdz tas kļūst plašs, tā arī mūsu vecajai “ādai” ir jātiek izsālitai un izmocītai, lai mēs sauktu pēc palīdzības, – mums jātiek stieptiem un mocītiem gan ar iekšējām, gan ārējām ciešanām, lai mēs iemantotu

² Sena baznīcas himna, kurā tiek slavēts trīsvienīgais Dievs. 1992. g. Dziesmu grāmatā – 585. dz.

tādu sirdi un prātu, ka varētu saņemt Kristus augšāmcelšanās mierinājumu un prieku.

Aplūkosim mazliet vērīgāk, kas šie ir par vārdiem, ko Kristus šeit saka, un nepieļausim, ka mēs tikai pavirši pārskrietu tiem pāri, kā līdz šim ir noticis un vēl arvien notiek visā pāvestībā, kur līdz apnikumam esam lasījuši, klausījušies un dziedājuši, tomēr paskrējuši tiem garām, kā govs skrien garām svētumam, tā ka ir grēks un kauns šādus vārdus dzirdēt un zināt, tomēr ļaut sirdij palikt aukstai un nedzīvai, itin kā tas viss būtu velti sacīts un rakstīts. Un paši kristieši, kas taču šos vārdus nenicina, kā to dara citi, bet ik dienu lasa un mācās, tomēr neuzskata tos par dārgiem un vērtīgiem, nedz arī spēj tiem ticēt tik nešaubīgi, kā paši vēlētos.

Padomā pats un novērtē, ko šie vārdi tevī sastop un ko tie tev dod: ej, mīļā māsa (jo tā, bez šaubām, Kristus ir gribējis saukt visas sievas – jo tieši tām Viņš ir parādījis vispirms), un saki maniem mācekļiem, kuri jau kļuvuši par noliedzējiem un atkritējiem, ka viņi ir mani mīļie brāļi. Vai tas – vienā vārdā sakot – nenozīmē iegūt kopīgu mantojumu ar Kristu, kļūt par visu debesu dārgumu un visa Kristus īpašuma mantiniekiem? Tiem patiesi ir jābūt bagātiem un svētīgiem brāļiem un māsām, kas var lepoties ar šo Brāli, kurš nu vairs nav pienaglots pie krusta, nedz arī miris guļ kapā, bet ir varens Kungs, kas valda pār grēku, nāvi, elli un velnu.

Bet kā gan nabaga izbiedētie, izmisušie mācekļi var iegūt šādu godu un žēlastību, ar ko viņi ir nopelnījuši to, ka Kristus sauc viņus par brāļiem? Vai ar to, ka Pēteris apkaunojošā veidā ir Viņu noliedzis un arī pārējie kļuvuši Viņam neuzticīgi? Un kā to būtu varējis nopelnīt es un citi cilvēki? Runāsim arī par mums pašiem. Es piecpadsmit gadus esmu piedalījies elkdievības pilnās misēs, zaimodams Dievu un ik dienu palīdzēdams sist Viņu krustā! Patiesi, tie gan ir brīnišķīgi nopelni! Mēs, kalpodami velnam, tikām dzīti uz elli un meklējām citas brālības velna un viņa sekotāju pulka paspārnē, slēpdamies aiz mirušu svēto vārdiem – tādiem kā Sv. Antonijs, Sv. Bastians, Sv. Kristofs, Sv. Georgs, Sv. Anna, Sv. Barbara –, lai gan par dažiem no viņiem vēl

nav īsti zināms, vai tie bijuši svēti, vai tie maz kādreiz ir dzīvojuši. Mums gan vajadzētu kaunēties par šo grēku, ka mēs, kas saucam sevi par kristiešiem un dzirdam mūsu Kungu tik žēlīgi piedāvājam mums šo brālību, tomēr spējam to nicināt un neņemt vērā. Mēs esam nogrimuši tik dziļā aklumā, ka pierakstāmies apkaunojošās mūku kārtas un visa pāvesta piekritēju pūļa neliēšu brālībā, sludinām un lepojamies ar to, itin kā tā būtu brīnišķīga lieta. Bet pasaulei ir noticis tā, kā tā pelnījusi. Mēs neesam gribējuši ņemt vērā Dieva vārdu, kas taču ir rakstīts, zīmēts, spēlēts, dziedāts un skanējis mūsu acu priekšā. Un tagad, kad ar Dieva vārda palīdzību mūsu grēks tiek uzrādīts un nosodīts, zaimošanai un vajāšanām nav gala. Bet mums ir jāpateicas Dievam, slavējot Viņu par to, ka Viņš pēc savas žēlastības, bez mūsu nopelniem – un par spīti tiem – ir izrāvis mūs no šī akluma un zaimošanas, ļaudams mums atzīt, ko esam darijuši.

Kurš tam spēj ticēt, tas tic. Un, pat ja mēs tam neticam, – tā tomēr ir patiesība. Kristus šeit ir nodibinājis brālību – nevis tādu kā mūsu tukšie kalandi³ un mūku brālības, bet Kristus brālību, kurā Dievs ir mūsu Tēvs, bet Kristus, Viņa vienīgais Dēls, – mūsu Brālis. Un mēs saņemam mantojumu – nevis simttūkstoš guldeņu, nevis vienu vai vairākas ķēniņvalstis, bet tiekam atpestīti no velna brālības un kopības, no grēka un nāves, saņemam mūžīgās dzīvības un mūžīgās taisnības īpašumu un mantojumu. Un, lai gan esam dzīvojuši grēkos un pelnījuši nāvi un mūžīgu lāstu, turklāt vēl joprojām grimstam visā šajā negantībā, mums jāzina, ka Kristus brālība ir lielāka, varenāka, stiprāka un nozīmīgāka nekā velns, grēks un visas lietas. Mēs neesam tik dziļi krituši un grēks mūs nav tik ļoti samaitājis, ka šī brālība nevarētu visu vērst par labu un darīt pilnīgu; jo tā ir mūžīga, neiznīcīga un neizsmeļama.

Jo kas ir Tas, kurš nes mums šādu brālību? Tas ir Dieva vienīgais Dēls, visvarenais visas radības Kungs, kas nekad nav darijis

³ Kalands – brālība, kura sapulcējās ik mēnesi kalandā – mēneša pirmajā dienā; pamazām šāda pulcēšanās izlaidības pilno dzīru dēļ izvērtās par tiešām lielisku “dievbijības paraugu”.

nekādu grēku – kā rakstīts Jes. 53:9 un 1. Pēt. 2:22 –, tā ka Viņam pašam sevis dēļ nekad nebūtu vajadzējis ciest mokas, nedz doties nāvē. Taču Viņš to visu ir darījis – kā pats saka – jūsu dēļ, kā jūsu mīlais Brālis, kas nespēja noraudzīties, ka jūs esat tādā postā, velna, grēka un nāves varā, mūžīgi šķirti no Dieva un nolemti pazušānai. Viņš saka: Es esmu stājies jūsu vietā un uzņēmijs jūsu postu, nodevis savu miesu un dzīvību jūsu labā, lai jūs izglābtu; un esmu augšāmcēlies, lai pasludinātu un dāvētu jums šo palīdzību un uzvaru, ieceldams jūs savā brālībā, lai jums līdz ar mani piederētu viss, kas ir man un ko Es spēju, lai arī jūs varētu to visu baudīt.

Tā nu tu redzi, ka Kristus negrib palikt tikai pie tā, ka Viņa augšāmcelšanās ir notikusi un Viņš to ir paveicis; Viņš liek šo savu nopelnu mūsu vidū un ar tā palīdzību izveido brālību, lai mēs visi saņemtu šo kopīgo mantu un īpašumu; Viņš to dod nevis kā *praedicamento absoluto*, bet – *relationis*⁴: Viņš to ir paveicis nevis pats sevis dēļ, bet – kā mūsu Brālis, vienīgi mūsu labā. Viņš arī grib tikt uzlūkots un atzīts vienīgi kā Tas, kurš ar visu savu nopelnu pieder man, savukārt mēs piederam Viņam, tā ka visi esam saistīti visciešākajām saitēm, gluži kā brāļi, kuriem visiem ir viens Tēvs, vienāda, kopīga un nedalīta manta un īpašums; mēs visi varam lepoties ar Kristus varu, godu un īpašumu, domāt un priecāties par to kā par savu.

Kurš gan spēj to visu pietiekami skaidri aptvert, kurai sirdij pietiek ticības, lai nešaubīgi ticētu tam, ka mīlais Kungs ir mums tik tuvs un radniecīgs? Tā taču ir liela, gluži neizteicama lieta, ka mēs, nabaga nožēlojamie Ādama bērni, kas esam grēkos dzimuši un nodzīvojuši līdz pat vecumam, varam būt augstās, dievišķās Majestātes patiesie brāļi un līdzmantinieki mūžīgajā dzīvošanā, kā Sv. Pāvils to slavē brīnšķīgiem vārdiem Rom. 8:17 un Gal. 4:7: “Ja nu” – Kristū – “esam bērni, tad arī mantinieki – Dieva mantinieki un Kristus līdzmantinieki.” Jo šīs lietas seko viena otrai: ja tiekam saukti par Dieva

⁴ Nevis kā absolūtu, bet radniecības pasludinājumu (lat.val.).

bērniem, tad mums patiesi jābūt arī Viņa mantiniekiem un Kunga Kristus, Dieva īstā un vienīgā Dēla, brāļiem un līdzmantiniekiem.

Tādēļ lai ikviens, kurš vien spēj mācīties, mācās pareizi sākt Mūsu Tēvs lūgšanu, pārdomājot, kas isti ir tas, ka saucu Dievu par savu Tēvu un ka Viņš patiesi un pavisam noteikti arī atzīst mani par savu mīlo bērnu un Kunga Kristus brāli, kuram līdz ar Viņu tiek piešķirts viss, kas pieder Viņam, tā ka es līdz ar Kungu Kristu esmu iecelts par kopīgo mūžīgo dārgumu mantinieku. Izmeklē un izjautā pats savu sirdi, vai vari bez kādām šaubām, no visas sirds sacīt “Mūsu Tēvs”, palikt pie tā un arī Dieva priekšā atzīt: es uzskatu sevi par Tavu mīlo bērnu un Tevi – par savu mīlo Tēvu. Ne tādēļ, ka es to būtu pelnījis vai jebkad varētu nopelnīt, bet tādēļ, ka mans mīlais Kungs grib būt mans Brālis un pats man pasludina un sniedz tādu žēlastību, ka drikstu uzskatīt Viņu par savu Brāli, un arī Viņš uzskata mani par savu brāli. Es tev saku: sāc šādi domāt un raugies, kā tev tas izdosies, tad atklāsi, kāds neticīgs blēdis mīt tavā sirdī; tava sirds ir smaga un negribīga pret šādu ticību. Ak, es taču esmu nabaga grēcinieks – saka cilvēka daba –, kā tad lai paceļos tik augstu un mēģinu aizsniegt debesis, kā lai lepojos, ka Kristus ir mans Brālis un es esmu Viņa brālis? Jo Dieva godība un varenība ir tik pārlieku augsta un sniedzas tik tālu pāri visu cilvēku jūtām, sirdīm un domām, ka nekādi nav aptverama, kā arī pats Sv. Pāvils apliecina Fil. 3:12, atzīdams, ka arī viņš pēc tās tiecas, bet vēl nav to satvēris. Jā, cilvēks izbīstas šīs godības priekšā; viņam ir jāsatrūkstas, uzlūkojot pašam sevi un domājot, ka vajadzētu uzdrikslēties pieņemt šādu godu un godību.

Kas tad ir jādara? Mums jāsaņem patiesība, ka esam nabaga grēcinieki, kas līdz ar Sv. Pēteri nolieguši Kristu (arī es šajā ziņā esmu grēkojis vairāk par citiem), bet ko lai ar to visu iesākam? Pietiek jau ar to vien, ko esmu noziedzies pret Kristu, kā esmu no Viņa atkritis un kļuvis par blēdi; vai tad lai vēl saucu Kristu par meli un blēdi, vai lai noliedzu un zaimoju šo mierinošo pasludinājumu? Lai Dievs mani no tā pasargā!

Jā, tu neesi tā cienīgs – velns caur manu miesu saka. Un tā diemžēl ir patiesība; bet, ja es neticētu šiem Kristus vārdiem un tos neuzņemtu, tad taču es sauktu savu Kungu par meli, sacīdams, ka Viņš, saukdams mani par savu brāli, nerunā patiesību. No tā lai Dievs mani pasargā! Jo, tādus vārdus runādams, es pats būtu noraidījis savu pestīšanu un midijis to kājām.

Tādēļ gribu teikt: es labi zinu, ka esmu necienīgs cilvēks un drīzāk esmu pelnījis tikt nosaukts par velna, nevis Kristus un visu Viņa svēto brāli. Taču Kristus ir sacījis, ka es (kura labā Viņš ir miris un augšāmcelies – tāpat kā Sv. Pētera labā, kas, līdzīgi man, ir bijis grēcinieks) esmu Viņa brālis; un Kungs nopietni prasa, lai es Viņam ticētu – bez kādas šaubīšanās un svārstīšanās, neievērojot to, ka es esmu necienīgs un grēku pārpilns. Tā kā Viņš pats to nav uzlūkojis, nedz pieminējis – lai gan Viņam būtu tiesības to darīt un pietiekami nopietns iemesls atriebties saviem mācekļiem un sodīt viņus to pārkāpumu dēļ, ko tie darījuši pret savu Kungu –, bet to visu aizmirsis un izmetis no savas sirds, jā, nonāvējis un apracis, un nu vairs nesaka par šiem ļaudīm neko citu kā tikai visu mīlo un labo, sveicina viņus un runā ar viņiem tik draudzīgi kā ar vismiļākajiem, uzticamākajiem draugiem un dievbijīgiem bērniem (ītin kā viņi nebūtu darījuši nekā ļauna, bet tikai labu vien), lai viņu sirdis netiktu nomāktas un apgrūtinātas ar domām par to, ka Kristus pieminēs pāridarījumus vai atriebsies; tā kā Viņš negrib ne dzirdēt par mācekļu pārkāpumiem, bet vēlas, lai tie būtu nonāvēti un aprakti, – kādēļ tad lai es neļautu, ka mans mīlais Kungs to dara, un nepateiktos Viņam no visas sirds; kā lai es Viņu nemīlētu un neslavētu, ja Viņš ir tik žēlīgs un žēlsirdīgs? Kaut arī esmu grēkiem apkrauts, tomēr man jāraugās, lai neiedomājos saukt par meliem Kristus laipnos vārdus, ko šeit dzirdu no Viņa paša mutes, un pārgalvīgi nenoraidu Viņa piedāvāto brālību. Ja es šiem vārdiem neticu, tas man par labu nenāk; taču tādēļ jau Kristus vārdi nekļūst melīgi – vaina nav Viņā.

Ja nu kāds grib sev uzkraut vēl jaunus grēkus un nav ar mieru aizmirst to, ko mūsu Kungs ir aizmirsis, tas patiesi var izdarīt tik

smagu grēku, ka pats tiks aizmirsts uz mūžīgiem laikiem un viņam vairs nebūs iespējams palīdzēt, kā apustulis Ebr. 6:4–6 un 10:26 saka par tiem, kuri krituši šādā grēkā un atkrituši no Dieva vārda, nosaukdami to par meliem. Tas ir grēks pret Svēto Garu un – kā šajā vēstulē sacīts – Dieva Dēla likšana smieklā un mīdīšana kājām, žēlastības Gara apkaunošana. Lai Dievs pasargā no šāda grēka visus, kuri grib būt kristieši! Diemžēl līdz šim esam mituši pārlieku lielā aklumā un neprātā; nu tam visam ir jātiek aizmirstam. Mēs esam Kristus brāļi, ja vien gribam to pieņemt. Ja arī nespējam tam ticēt tik stipri, kā vajadzētu, mums tomēr jāsāk kā zīdaiņiem zīst un saņemt kaut lāsi šī piena, lai varam kļūt stiprāki, nevis jācenšas to pilnīgi atgrūst.

Tādēļ, kaut arī tavs necienīgums tevi apbēdina, tā ka nākas lūgt un domāt: ak, manu grēku ir pārlieku daudz, un es raizējos, ka nevarēšu būt Kristus brālis; tomēr savaldi pats sevi un aizstāvēies, kā vien spēj, lai neļautos šādām domām, jo tās rada draudus, ka vari krist grēkā pret Svēto Garu. Tev tikai droši un spītīgi jāstājas pretī velna iedvestajām domām un jāsaka tā: es labi zinu, kas esmu, tev nav man tas jāsaka un jāmaca; tev arī neklājas par to spriest un mani tiesāt; tādēļ atkāpies, negantais melu gars, es negribu tevi klausīties un man tas nav jādara. Bet te ir mans Kungs Kristus, Dieva vienīgais Dēls, kas par mani miris un augšāmcēlies no mirušajiem; Viņš man saka, ka ir aizmirsis visus manus grēkus un grib būt mans Brālis, savukārt man ir jābūt Viņa brālim. Turklāt Viņš grib, lai es tam ticētu nešaubīgi un no visas sirds.

Blēdis un ļaundaris, jā, nekrietnā velna brālis ir tas, kurš negrib šo žēlastību pieņemt. Kaut arī neesmu šā vārda cienīgs, tomēr man tas ir nepieciešams; un, ja arī tā nebūtu, tomēr Dievs ir tā cienīgs, ka es Viņam dodu godu un uzskatu Viņu par tādu Dievu, kas runā patiesību. Neticēdams Viņam, es papildus visiem saviem grēkiem darītu Viņam vislielāko negodu un grēkotu pret pirmo bausli, jo uzskatītu Viņu par meli un nekam nederīgu Dievu. Vai gan ir dzirdēta kāda vēl lielāka ļaundarība un Dieva zaimošana? Drīzāk gan jābūt tā: kad jūti, ka tev ir

pārlietu grūti ticēt, meties ceļos, sūdzi Dievam savu nespēku un saki līdz ar apustuli Lk. 17:5: Kungs, “vairo mums ticību!” – es gan no sirds vēlētos uzskatīt Tevi par savu sirdsmīļo Tēvu un Kristu – par savu Brāli, tomēr mana miesa diemžēl negrib sekot šim nodomam. Tādēļ palidzi manai neticībai, lai es spētu dot godu Tavam vārdam un uzskatīt to par patiesību.

Redzi, tā pats savā pieredzē apjautīsi, cik smaga cīņa jāizcīna, lai varētu ticēt šiem Kristus vārdiem un pareizi lūgt Mūsu Tēvs lūgšanu – ne tādēļ, ka paši vārdi nebūtu pietiekami noteikti, neapšaubāmi un spēcīgi, bet tādēļ, ka mēs esam vāji, jā, piedauzīgi un nepastāvīgi kā dzīvsudrabs un nespējam pie šiem vārdiem turēties, lai gan tie būtu tā vērti, ka tiktu uzņemti un paturēti sirdī un rokās ar tērauda un dimanta stingrību.

Iepriekš, kad bijām piekrāpti ar meliem un aplamu dievkalpošanu, varējām turēties pie visām svēto un mūku brālībām un meklēt tajās mierinājumu, ar drošu, tomēr aplamu ticību sacīdami: palidzi, mīļais Sv. Georg, Sv. Antonij, Sv. Francisk, un sniedz man savu aizlūgšanu augļus! Tad nebija nekādu kārdinājumu, nedz šķēršļu; šis darbs mums labi padevās, mums bija tēraudcietas dūres un ticības spēks. Bet šeit Kristus, pati Patiesība, piedāvā mums savu brālību, turklāt labina un aicina mūs vislaipnākajā un mīlīgākajā veidā, sacīdams: mīļie, pieņemiet jel mani par savu Brāli, – tas mūs neaizkustina tik dziļi, lai mēs spētu šiem vārdiem ticēt un tos uzņemt. Tik nikni miesa un negantais velns cīnās pret ticību.

Tādēļ – es saku – vislabāk būs, ja ikviens pārbaudīs pats sevi un vingrināsies, pats savā kambarī lūgdams Dievu un labi pārdomādams, ko īsti viņš saka, īpaši pievērsdams uzmanību vārdiem “Mūsu Tēvs”, proti, šādā veidā: mīļais, ko tad tu lūdz? Ko tava sirds par to saka? Vai tu patiesi uzskati Dievu par savu Tēvu un sevi – par Viņa bērnu? Ak, tiešām nē – saka tava sirds –, es nezinu, vai varu pieņemt tik lielu, brīnišķīgu lietu. Kādēļ tad neatsakies no šīs lūgšanas, ja tava mute gan sauc Dievu par Tēvu, tomēr sirds dara par meli gan Viņu, gan tevi pašu? Daudz labāk būs, ja atzīsi savu vājumu un sacīsi: es Tevi saucu

par savu Tēvu – un tā man pienākas Tevi saukt saskaņā ar Tavu vārdu un pavēli; taču mani diemžēl māc bažas, ka mana blēdigā sirds melo. Un tas jau vēl nebūtu pats lielākais pārkāpums, ja meloju pats sev, kaut tikai es nesauktu Tevi par meli! Tādēļ palidzi, mīlais Dievs un Tēvs, ka es nedarītu Tevi par meli; jo, pirms es pats kļūšu par meli, jau iepriekš būšu sācis uzskatīt par meliem Tavu vārdu.

Tādēļ, lai gan jūtu un atzīstu, ka es diemžēl nespēju no visas sirds teikt Mūsu Tēvs lūgšanas vārdus – un pilnīgā veidā to nespēj izdarīt neviens cilvēks uz zemes (citādi mēs jau būtu pilnīgi svēti un atpestīti) –, es tomēr gribu mēģināt to darīt, kā mazs bērniņš, pielikts pie krūts, sāk zīst. Ja nespēju pietiekami stipri ticēt, tomēr es negribu teikt, ka Dievs ir melojis, nedz noliegt Viņa vārdus. Un, ja arī nespēju ievērot spēles noteikumus, es nedrīkstu spēlēt pretējā pusē, kā to dara mūki un ļaudis ar neatgriežīgām sirdīm, kas uzskata Kristu nevis par Brāli, bet par ienaidnieku un cietumsargu; jo tas nozīmētu – pārvērst Kristu par velnu. Bet man ik dienu jāmacās burtot, līdz iemācīšos teikt līdzī Mūsu Tēvs lūgšanu un šo Kristus sprediķi, es to darišu, cik labi vien spēšu, kaut arī varbūt vēl stostīšos vai vāvuļošu, man kaut pamazām jāmacās tikt ar to galā.

Jo, kā jau sacīts, vislielākais no visiem grēkiem ir tas, ka tad, kad Dievs ir žēlīgs un grib, lai visi grēki būtu piedoti, cilvēks ar savu neticību noniecina un noraida Dieva patiesību un žēlastību, uzskatīdams, ka Kunga Kristus miršana un augšāmcelšanās nav spēkā. Es nevaru sacīt, ka šī brālība, kas mums nes un sniedz grēku piedošanu un pestīšanu, būtu mana vai kāda cita cilvēka darbs un veikums – ka tās labā kāds būtu strādājis vai to meklējis. Jo Kristus augšāmcelšanās ir notikusi un paveikta, pirms vēl cilvēks par to uzzinājis; un arī tas, kas mums šīs lietas sludina, ir nevis cilvēku, bet Dieva vārds, tādēļ tas nevar nedz maldīties, nedz melot. Un, tā kā tā ir tikai Dieva patiesība un Viņa darbs, mums tā arī jāsaņem kā no paša Dieva un ar ticību pie tās jāturas, lai mēs nekristu grēkā, kas nevar tikt piedots, jo ar šādu pārkāpumu mēs nopelnītu visbargākās Dieva dusmas un nežēlastību.

Jo visi pārējie grēki, kas vērsas pret Dieva baušļiem un Bauslību, vēl saistīti ar lietām, ko Dievs no mums prasa un kas mums jādara, – tie visi var tikt piedoti, jo šīs dzīves laikā nespējam būt pilnīgi brīvi no tādiem grēkiem; ja Dievs gribētu mūs vērtēt pēc mūsu dzīves un darbiem, tad mēs nemūžam nespētu iemantot pestīšanu. Bet tas, kurš negrib ticēt šim Kristus vārdam, nedz to pieņemt, ir grēkojis simtkārt un tūkstoškārt dziļāk un smagāk; jo viņš pretojas Dieva žēlastībai un pats sev atņem grēku piedošanu. Žēlastība ir tā, kas saka: Bauslība tev nekaitēs un tevi nenolādēs, lai arī tu esi pret to smagi grēkojis, – visi šie grēki tev caur Kristu tiek piedoti un atņemti; jo tādēļ jau Viņš ir par tevi miris un augšāmcelies, tādēļ Viņš tev sniedz piedošanu – ar šo sprediķi par savu brālību. Ja tu to nepieņem un negribi tam ticēt, bet turies preti un saki: es žēlastību negribu! – kas tad tev palīdzēs? Un ko vēl tu varētu meklēt un atrast, lai saņemtu piedošanu un iemantotu pestīšanu? Jā – tu teiksi –, es gribu kļūt par kartēzieti vai basām kājām skriet uz Romu un pirkt grēku atlaidas utt. Labi, skrien, kur gribi, – tikai nevis Dieva, bet nekrietnā velna vārdā; jo, šādi rīkodamies, tu noliedz ne vien žēlastību, bet arī Bauslību un esi pilnīgi atkritis no Dieva, jo meklē tādus darbus un svētumu, par ko Dievs nav devis nekādas pavēles, jā, Viņš šādas lietas pat ir aizliedzis.

Vai gan Viņam nebūtu jādusmojas un jāsoda tevi par to, ka tu ik dienu bez izpratnes, bez ticības un sirds dedzības plāpā Mūsu Tēvs lūgšanas un ticības apliecības vārdus un neņem vērā gluži neko nedz no Kristus vārdiem, nedz arī no Dieva Bauslības? Tu esi ķeries pie mūsu pašu lietām un viltus garīguma, ko gribi nest Dieva priekšā, pretodamies Dieva žēlastībai un Viņa pavēlei, vēlēdamies ar šādām lietām samierināt Dievu un izpelnīties debesis. Tā tam bija jānotiek, kad mēs nicinājām Dieva vārdu un šo lielisko, mierinošo Kristus sprediķi, tā ka velns apkaunojošā veidā mūs apstulboja un pievīla, un ar pāvesta starpniecību tikām sodīti un mocīti, itin kā Dievs ar šādiem darbiem sacītu: jūs negribat, lai mans Dēls būtu jūsu Brālis un Es – jūsu mīlais Tēvs; labi, tad ņemiet pāvestu un viņa mūkus, kas vedīs jūs projām no Evaņģēlija, ticības un desmit baušļiem, pievērsdams savām nodriskātajām, smirdīgajām kapucēm un velna brālībai.

Ja viņi negrib, lai Kristus neatkarīgi no mūsu nopelniem un cienīguma būtu un paliktu mans Brālis, kas atnes mums Dieva žēlastību un grēku piedošanu, vai gan tas nozīmē ko citu kā pašos pamatos un ar darbiem noliegt ticību Dievam un Viņa Dēlam, kā Sv. Pāvils saka Tit. 1:16, kaut arī ar muti tie Viņu apliecina? Arī es tā esmu darījis savā agrākajā aklumā, kad līdz ar citiem dziedāju un lasīju šos vārdus, tomēr augstāk vērtēju savu mūka kārtu un paša darbus. Ja es būtu uzskatījis par patiesību un bijis pārliecināts, ka – kā Sv. Pāvils Rom. 4:25 apliecina – Kristus ir miris par mūsu grēkiem un augšāmcēlies, lai mēs tiktu taisnoti un kļūtu par Viņa brāļiem, es no tā būtu mācījies, ka nedz mani darbi, nedz mūka kapuce šajā ziņā neko nespēj palīdzēt. Vai gan citādi Kristum būtu vajadzējis uzņemties manus grēkus un Dieva dusmas, nesot savu krustu un nāvi, un ar savu augšāmcelšanos dāvēt man visu grēku piedošanu, piešķirt mūžīgās godības un pestīšanas mantojumu?

Bet tagad, turēdamies pie savas mūku kārtas un meklēdami Dieva žēlastību ar saviem pašu darbiem, gribēdami šādā veidā atbrīvoties un atgriezties no grēkiem, viņi sniedz liecību paši pret sevi, apstiprinādami, ka netic nekam no tā, ko ar savām mutēm ir sacījuši: es ticu uz Jēzu Kristu, kas par mani ir miris un augšāmcēlies utt., bet tic kaut kam gluži pretējam – baskāju kapucei un auklai, Sv. Annai, Sv. Antonijam un (atvainojiet) velna pakaļai. Jo nav iespējams, ka tas, kurš iepazīst Kristu šajā brālībā, vēl nodarbotos ar tādām muļķībām, kas ir ne vien pretrunā ar ticību un atrodas ārpus tās, bet tiek mācītas un ievērotas, pārkāpjot Dieva baušļus; tie ir īsti velnišķīgi grēki, kuri smagāki par citiem.

Tādēļ kristietim jāturas preti šādām lietām un jāmācās, ka, ja arī viņš nevar ar lielu spēku apliecināt lūgšanas Mūsu Tēvs vārdus, viņam jāpārmet krusts un jādomā tā: pasargā mani, mīlais Dievs, no grēka pret Svēto Garu – ka neatkrītu no ticības un Tava vārda, nekļūstu par turku, jūdu, mūku vai pāvesta svēto, kas ar savu viltus ticību, mācību un dzīvi vērsas pret šo Kristus brālību. Pietiek jau ar to, ka tik ilgi esam ticējuši un dzīvojuši pretēji šiem Kristus vārdiem; nu pienācis

laiks lūgt Dievu, lai Viņš dara mūsu ticību stipru un drošu. Jo, ja tā mums ir, tad esam dziedināti un izglābti no grēka, nāves un elles un spējam izvērtēt visus citus garus, visus maldus, atpazīt krāpšanu un viltus ticību un spriest šādi: kas uzvelk kapuci un liek sevi apcirt, domādams ar šiem darbiem kļūt svēts, vai arī ar naudas palīdzību cenšas iekļūt mūku brālībā, tas ir traks, nesaprātīgs ģeķis, jā, akls, nožēlojams, nelaimīgs, bezcerīgs cilvēks. Kurš nomoka pats sevi ar ilgu gavēšanu un miesas mērdēšanu, kā to dara kartēzieši vai turku svētie, tas ir jau nošķīries no Dieva un Kristus, pazudis un nolemts ellei. Jo visi šie darbi nav nekas cits kā Dieva zaimošana un pretošanās mīļajai Kristus debesu brālībai; viņi gan var daudz lūgt un lasīt, taču, kā Jesaja saka Jes. 29:13: “.. šī tauta man tuvojas tikai ar savu muti,” nāk baznīcā, kur manu acu priekšā dzied un skandina, “bet ar savu sirdi ir tālu nost no manis..”. Kā tev šķiet, kā Dievam patīk šādi svētie, kuri ārēji izturas tā, it kā būtu īsti Dieva bērni, lasa un dzied Evaņģēliju, runā visskaistākos vārdus, riko lieliskas Lieldienu svinības un procesijas ar karogiem un svecēm, tomēr nemaz neuzskata par vajadzīgu saprast šos vārdus, nedz ticēt tiem, bet vēl cīnās pret Evaņģēliju ar visu savu mācību un dzīvi.

Ja viņi Kristus vārdus saprastu un tiem ticētu, tad nepaliktu pie savas mūku kārtas un cilvēku sagudrotajām blēņām, bet samītu kājām savas kapuces un auklas, sacīdami: mēs kaunamies šīs negantās, apkaunojošās brālības dēļ! Lai iet pie velna visi, kas domā ko mācīt pret manu ticību un Mūsu Tēvs lūgšanu; tie nav tā vērti, lai tos pieminētu un par tiem domātu. Gluži kā Sv. Pāvils Fil. 3:5 u. trpm. saka bargu spriedumu par savu svēto dzīvi jūdu ticībā. Es biju – viņš saka – dievbijīgs, nevainojams cilvēks, vērtējot pēc Dieva Bauslības, nevis pēc cilvēku izdomātām blēņām; bet, kad atzinu Kristu, es sāku uzskatīt savu Bauslības taisnību par kaunu, jā, ne vien par kaunu, bet par netūrumiem un mēsliem. Es biju domājis, ka esmu izcils svētais, ka esmu stingri un uzcītīgi pildījis Bauslības prasības, un uzskatīju šādu taisnību par savu lielāko dārgumu un ieguvumu; taču, izdzirdējis par Kunga Kristus brālību un mantojumu, uzreiz atmetu augstprātību

lieta, par kuru viņiem nekas nav zināms, – tie nezina, kā atbrīvoties no grēka, nāves un elles bīdēm un iemantot priecīgu sirdsapziņu Dieva priekšā, lai varētu patiesi un no visas sirds teikt Mūsu Tēvs lūgšanas vārdus. Un, kur tas nav izdarāms, tur viss pārējais būs veltīgi, kaut arī cilvēks ar darbiem nomocītu sevi līdz nāvei. Bet, tā kā mums visiem vēl pietrūkst šī ticības spēka, mums nav jākaunas, ka to vēl mācāmies un izturamies pret šādu ticības mācīšanos kā pret dienišķo maizi, piesaukdami Dievu, lūgdami Viņa spēku un palīdzību, āmen!